

Ágoston Sándor Alapítvány

Budapest, 1092 Ráday utca 28.

agostonalapitvany.bmrg.hu

Beszámoló az Ágoston Sándor Alapítvány 2007-ben végzett tevékenységéről

Szerkesztette:

Horváth Ákos

Ágoston Sándor Alapítvány kuratóriumának elnöke

Budapest, 2008. január 10.

Ágoston Sándor Alapítvány

Budapest, 1092 Ráday utca 28.

agostonalapitvany.bmrg.hu

Tartalomjegyzék

Teológusnapok a Kárpát-medencei szórványreformátusság között	3
Konferenciákon, kiállításokon, egyéb rendezvényeken való részvétel.....	4
Erdélyi templommentő munka - Sárdon	6
Felvidéki templomjavító munkánk – Rudnán	9
Kapcsolatfelvétel Délvidéken.....	11
A Zilahi Református Árvaház támogatása	12
A Kárpátaljai Sámuel Alapítvány (Beregszász) támogatása.....	14

Teológusnapok a Kárpát-medencei szórványreformátusság között

Alapítványunknak egyik kiemelt célkitűzése, hogy a jelenlegi határainkon kívül élő magyar reformátusság életével megismertesse a budapesti teológus ifjúságot, mégpedig azzal a szándékkal, hogy a közöttük végzett szolgálatok során erősödjön bennünk az összetartozás-tudat. Ezek az utak lelki kohéziós erőt jelenthetnek a jövő lelkészgenerációinak életében.

Másrészt ezen útjaink során olyan szórványvidéket látogatunk meg, ahol csak ritkán, legtöbbször csak sátoros ünnepekkor hangzik istentisztelet. Így a helybeli reformátusoknak is nagy öröm a fiatal teológusok törődésének megtapasztalása, ennek értékét pedig még tovább emeli, hogy az anyaország szeretetét is érezhetik a kisebbségben élő magyarok ilyenkor.

2007-ben határon túl jártunk:

- **Erdélyben**

Gyulafehérvár és környékén több alkalommal is,
Tusnádfürdőn, felkeresve egy ottani árvaházat is

- **Kárpátalján**

Tivadarfalván és környékén,
Munkácson, Rákoson,

- **Felvidéken**

Berzétén, Rudnán, több alkalommal is
Léván - iskolai csendesnap és konfirmációi óra

Ezen útjaink során sok szép élményben volt részünk, egy-egy gyülekezetet, környezetét, az ott szolgáló lelkészek körülményeit, szolgálatukat ismerhettük meg. Mindig nagy öröm a gyülekezeti tagokkal való találkozás. Egy-egy ilyen élő találkozás sokat formálhat a teológusok szemléletén, látásmódján. Jó volt az is, hogy a professzori karból Dr. Horváth Erzsébet a határokon túli szolgálatainkra is elkísért bennünket, igehirdetéssel szolgálva.

A diákok lelkesen vettek részt a teológusnapokon és sokat is fáradtak értük, az utazásokban, különféle szolgálatokban, igés lapok írásában, műsorok összeállításában, részvételben.

Bölcsföldi András

Ágoston Sándor Alapítvány kuratóriumának tagja

Ágoston Sándor Alapítvány

Budapest, 1092 Ráday utca 28.

agostonalapitvany.bmrg.hu

Konferenciákon, kiállításokon, egyéb rendezvényeken való részvétel

Megemlékezés Dobos Károly életére és könyvvásár a teológián

Az Alapítvány életét a teológusok körében igyekszünk minél ismertebbé tenni, így időről időre rendezünk olyan alkalmakat is, amihez ki sem kell lépni a Teológia falai közül, hogy azok a fiatal teológusok is kapjanak képet munkánkról, akik korábban valamiért kimaradtak ebből a szolgálatból. 2007 első felében a Dobos család keresett meg bennünket, hogy az Alapítványra szeretnék hagyni Dobos Károly református lelkész könyvhagyatékának egy részét. Az Alapítvány alapítója ifjabb Dobos Ágoston, mai Békésszentandrás református lelkész, aki unokája a néhai Dobos Karcsi bácsinak. Így májusban az egyik csütörtöki exhortáción megemlékeztünk a missziós lelkületű lelkésről és szolgálatáról, meghívtuk a család tagjait is, idősb Dobos Ágoston és felesége is megtisztelt bennünket jelenlétével, utána pedig könyvvásárt tartottunk, melynek bevétele is az Alapítvány határon túli munkáját szolgálta.

Megújuló Örökség című konferencia

A Teleki László Alapítvánnyal közösen szervezői voltunk 2007-ben a Megújuló Örökség nevű határon túli, épített műemlékekkel foglalkozó szakemberek számára rendezett konferencián. A helyszín ebben az évben Dél-Erdély volt, az előadások helyszíne pedig Fejér megyében, Magyarigenben Dr. Gudor Botond református lelkész parókiáján volt. A Bod Péter hagyatékát hűen őrző fiatal református lelkésszel, aki egyben történész is, régóta jó kapcsolatokat ápolunk. Így esett a választás erre a helyszínre. A mintegy 70 főnyi művészettörténészekből, régészekből, műemlékes szakemberekből álló résztvevői tábor a konferencia első napján meghallgathatta, hogy a határokon túl – Felvidéktől Délvidékig – milyen épített kulturálisörökség-megóvás zajlik, részben a Teleki László Alapítvány, részben az Ágoston Sándor Alapítvány, részben egyéb szervezetek támogatásával. A konferencia további napjain pedig Dél-Erdély gyönyörű műemlék templomait látogattuk végig, ahol a helyi munkákat irányító, végző szakemberek kalauzolták a szakértő hallgatóságot. Alapítványunk képviselőjében Horváth Ákos, kuratóriumi elnök számolt be a korábbi évek munkáiról, így a felvidéki Berzete és az erdélyi Borberek, Boroskrakkó, Alvinc, Marosszentimre, és Magyarigen templomain végzett munkáinkról, valamint a 2007-es terveinkről.

A konferencia részletes programját csatoljuk a beszámolóunkhoz a mellékletek között.

Kirchentag

Kölnben, a Kirchentag konferencián és kiállításon bemutatkozott a KRE HTK standján Alapítványunk is. Erre az alkalomra Bölcsföldi András vezetésével német nyelvű prospektus is készült.

Ágoston Sándor Alapítvány

Budapest, 1092 Ráday utca 28.

agostonalapitvany.bmrg.hu

Csillagpont

A Csillagpont református ifjúsági találkozóra egy tablóval készültünk, hogy az oda ellátogató református fiatalok megismerhessék az Alapítvány határon túli tevékenységét. Ebben a munkában Szanyi Ferenc és Imre Zita IV. éves teológusok vállalták a legnagyobb szerepet.

Művészetek völgye

A Művészetek völgyében Bölcsföldi András vezetésével a KRE HTK teológusai önálló folyamatos programot kínáltak Öcsön, akik az Alapítványt is képviselték, kiállítva az Alapítvány határon túli munkájáról szóló bemutató anyagainkat.

KÖH kiállítás a várban

Az Alapítvány 2007. évi határon túli épített műemlékek védelmében kifejtett tevékenységéről szóló tabló került kiállításra a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal aulájában. A kiállításon a szakma minden jeles képviselője megjelent, munkájáról tablóval beszámolt. Komoly szakmai elismerés, hogy ezen a fórumon is megjelenhettünk. A tablónkat Sarkadi Márton építész, művészettörténész készítette, aki állandó résztvevője az Alapítvány határon túli táborainak, a műemlékvédelmi munkáink szakmai megalapozottságát leginkább neki köszönhetjük.

Ágoston Sándor Alapítvány

Budapest, 1092 Ráday utca 28.

agostonalapitvany.bmrg.hu

Erdélyi templommentő munka - Sárdon

Alapítványunknak a határainkon kívül élő szórványgyülekezetek támogatási sorába idén nyáron egy felvidéki és egy erdélyi templomot sikerült bevonni. Így az augusztus végén Erdélyben töltött 8 napos tábor során a sárdi református templom felújítási munkáiban vettünk részt.

Sárd Magyarigen szórványgyülekezete, Dr. Gudor Botond lelkipásztor szolgál a falu gyönyörű templomában, amit azonban a földem állapota miatt évtizedek óta életveszélyesnek minősítettek. A falu életén érezhető Gyulafehérvár közelsége, ugyan csak egy aszfaltos utcája van a településnek, mégis érezhetően fejlődik, lakosságának száma növekszik.

A maroknyi magyarság helyzete nem jobb vagy rosszabb mint az Erdély szórványvilágban élő magyaroké általában – a többségi románság és az igen jelentős cigány lakosság után százalékosan már alig kifejezhető méretű a kizárólag református vallású magyar lakosság nagysága. Erre az igazán szórványvilágra gyakorta szervezünk teológusnapokat, és igyekszünk nyári táborok során is segíteni a környékbeli éppen csak vegetáló magyar református közösségeknek. 2007-ben is tavasztól őszig négyszer-ötször jártunk a térségben.

Augusztusban Sárd település XIII. századi műemlék templomának felújítási munkáit kezdtük meg, amihez komoly anyagi segítséget kaptunk az Országépítő Alapítványtól, és a Kecskeméti Református Egyházközségtől. Ezt egyéb saját anyagi forrásainkkal egészítettük ki. Így az utazás költségeit az MRE Zsinatának működési pályázatán nyert összeg egy részéből finanszíroztuk. Ezúton szeretnénk hálás szívvel köszönetet mondani mind a magunk, mind a Sárdi Gyülekezet nevében a támogatásokért!

A templomon elvégzendő állagmegóvási munkának több millió forintos költségvetésű a terve. 2007 tavaszán erdélyi szakembereket kértünk meg a templom földemének és tetőszerkezetének felmérésére. Világossá vált, hogy a legsürgetőbb munka a régóta életveszélyes földem azonnali megbontása és kijavítása. Ennek a feladatrésznek önmagában az anyagköltsége és a szakmunka díja közel 1millió forint volt. Ezen felül az általunk végzett segédmunka összes költségére (15 fő szállítása, szállásdíja, étkeztetése 8 napra, valamint kisebb anyagköltségek, stb.) a fedezetet szintén alapítványunknak kellett vállalnia.

Már a munkák megkezdése előtt világossá vált, hogy a földemjavítás után a tetőszerkezet javítása nem fog idei költségvetésünkbe beleférni, így egy második lépésnek a szintén teljes cserét igénylő tetőszerkezeti javítás marad, amit egy évvel később elhalasztottunk.

Ágoston Sándor Alapítvány

Budapest, 1092 Ráday utca 28.

agostonalapitvany.bmrg.hu

A közel húszfős gyülekezet önerőből nem tudta volna a tönkrement tetőszerkezet és födém miatt életveszélyes állapotú templom helyreállítási munkáit megkezdeni sem. Így azonban a gyülekezet sok éves álma kezd megvalósulni, és ha Isten is engedi és lesznek anyagi és emberi erőforrásaink ezután is, jövőre be tudjuk fejezni a templom állagmegóvási munkáit!

A fenti munkákon kívül Kéménd gyönyörű református műemléktemplomának takarítását is elvégeztük. Ezt a templomot a Teleki László Alapítvány néhány évvel ezelőtt az enyészettől mentette meg, amikor a beszakadt födém és tetőszerkezet cseréjét elvégezték. Maradtak kisebb munkák hátra, többek között a templombelsőt nem takarították ki a munkák után, így építési törmelék, faanyagok, hordók, egyebek voltak a templomban. Ezekről megtisztítottuk az épületet. Ugyanakkor a sárgerendák mellett a madarak be tudnak jutni a templomba, mert nincs kellőképp a védelem megoldva, ezért a madárürüléktől is igyekeztük megtisztítani a templomot. Ezt a gondot azonban nagyobb befektetéssel és munkával lehetne csak végérvényesen megoldani.

Sajnos a kéméndi templomnak ma már nincs helybeli látogatója, a faluban már nem beszélnek a nyelvet. Egyedül a templomkulcsot őrző igen idős néni ért magyarul, aki jellemzően azonban szégyell megszólalni anyanyelvén, azt gondolva, hogy annyira keveredett a románnal a szóhasználata, hogy nem fogjuk érteni. Ehhez képest, amikor végre szóra bírtuk, igen szépen és választékosan beszélt velünk magyarul...

A hét során Boroskrakkóban tartották a fehér megyei magyarság augusztus 20.-i nemzeti ünnepség ökumenikus istentiszteletét, amikor is több mint 300 voltak az elárvult templomban – melynek tetőszerkezeti felújítását az Alapítvány 2005-ben végezte – s ahol most az Alapítvány küldöttsége énekel és köszöntéssel szolgált az ünnepségen.

A hét délutánjain több különböző igei alkalmat tartottunk. Fiataloknak szóló bibliaórát tartottunk Tövisen, ahol a helyi fiatal lelkipásztor kérésére a falu fiataljait először személyesen kerestük fel, majd a templom udvarán nekik szóló alkalmat tartottunk. Gyulafehérváron gyülekezeti bibliaórát tartottunk. Vasárnap pedig több gyülekezetben – így Sárdon és Zalatnán is tartottunk istentiszteletet.

Tar Zoltán és
IV. éves teológus hallgató
kuratóriumi tag

Horváth Ákos
református lelkész
kuratórium elnöke

Ágoston Sándor Alapítvány

Budapest, 1092 Ráday utca 28.

agostonalapitvany.bmrg.hu

Mellékletben néhány kép a Sárdi műemléktemplom 2007 tavaszi állapotáról:

Ágoston Sándor Alapítvány

Budapest, 1092 Ráday utca 28.

agostonalapitvany.bmrg.hu

Felvidéki templomjavító munkánk – Rudnán

Rudna – a magyar-szlovák nyelvhatáron fekvő kisközség. Az alig hatszáz lelket számláló község a XX. század elején még 80%-ban magyar volt... Ma már csak kb. 40% a magyar anyanyelvűek száma. Nincs magyar óvoda, iskola. A községben óriási pusztítást végzett az előző rendszer. A valaha még mezőgazdasággal foglalkozó emberek áttértek a központilag támogatott bányászatra, s mivel a „rendszerből” kapták a munkát, a rendszernek hódoltak be, nagyon sokan magukévá tették ideológiáját, a gyülekezet pedig alig néhány családra apadt, őket viszont a hitük miatt rengeteg megkülönböztetés és megaláztatás érte.

Rudnán nincs római katolikus gyülekezet, az evangélikus templom érdeklődés hiányában bezárt, egyedül a Református Gyülekezet él, s kéthetente tartanak Istentiszteleteket. A református gyülekezetbe járnak a katolikusok és az evangélikusok is, és így vannak alkalmanként 15-20-an...

A maroknyi hűséges ember nagyon szereti templomát. A rudnai református templom az idén ünnepelte átépítésének kerek 100. évfordulóját. Erre az alkalomra a református egyházközség presbitériuma elhatározta, hogy lehetőségeihez mérten felújítja a templomot. A gyülekezetben adakozást hirdettek, megszólították a környék vállalkozóit és gyülekezeteit is. Mivel a Rudnai református Leányegyházközség még nem kapta vissza az állam által elvett földjeit, a perselypénzen kívül semmilyen más bevételi forrása nincs...

A templom legfontosabb részeinek a javításához – leomlott vakolatréteg kijavítása, torony és tető kritikus hibáinak kijavítása, festés – sokszázezer forintba volt szükség, ami még csak az anyagköltséget illeti, ebből közel félmillió forintot az Ágoston Sándor Alapítvány fedezett. Egyebekben, amit csak tudott, a gyülekezet biztosított (állás, fuvar, munkások) és ehhez járult hozzá az Alapítvány a kétkezi munkaerővel. A főként teológusokból álló csapat 2007 szeptemberében egy héten át – volt hogy éjszakába nyúlóan is – állt a tettek mezején, s amit csak tudott elvégzett a fizikai munkákból. Az utazás költségeit az MRE Zsinatának működési pályázatán nyert összeg egy részéből finanszíroztuk.

A templom restaurálásán kívül vasárnap Rudnán, Berzétén, Kőrösön és Jólész gyülekezetében is istentiszteleteken szolgáltunk.

2007 novemberében a templom átépítésének 100. évére szervezett ünnepre meghívást kapott az Alapítvány is, aminek nagy örömmel tettünk eleget.

Végezetül csatoljuk még Szanyi Ferenc negyedéves református teológus hosszabb beszámolóját.

Mudi Róbert és Horváth Ákos
Berzété református lelkésze Ágoston Sándor Alapítvány elnöke

Ágoston Sándor Alapítvány

Budapest, 1092 Ráday utca 28.

agostonalapitvany.bmrg.hu

Mellékletben néhány kép a számunkra a megmaradást jelentő templomról:

Ágoston Sándor Alapítvány

Budapest, 1092 Ráday utca 28.

agostonalapitvany.bmrg.hu

Kapcsolatfelvétel Délvidéken

2005-ben a Temes kiöntött, akkor a szerb fennhatóság alá tartozó Káptalanfalva és Módos víz alá került. Ez a két település a szerb-román határon található, Újvidéktől több mint 100km-re DK-re. Ezen a területen is szóránymagyarság él, jórészt előregedett lakossággal. Aki tehette, a délszláv háború és az azt követő nyomorúságos évek megpróbáltatásai elől Magyarországra, vagy Nyugatra menekült.

A Temes árvize után a Dunamelléki Református Egyházkerület adakozásra buzdította tagjait. Ennek köszönhetően egy nagyobb összeg folyt be, aminek egyik felét a szerb oldalon, a másik felét a román oldalon kívánta az Egyházkerület elkölteni. Végül a pénz egy részét máig nem sikerült elkölteni, ezért az Egyházkerület Alapítványunkat bízta meg, hogy a megmaradt összeget juttassa célba a szerb oldalon. Sokáig tartó telefonon folytatott egyeztetések után 2007 novemberében egy teológus nappal kívántuk összekötni a térség felkeresését. Végül a Bácsfeketehegyi Egyházközség az utolsó pillanatban elállt a teológusnap megrendezésétől, amit fájó szívvel vettünk tudomásul, hiszen 6-7 teológus hallgató is készült prédikációval, ugyanakkor a két és fél évvel ezelőtti árvíz nyomait feltérképezni az Alapítvány elnöke kiutazott.

A szerb oldalon elöntött falvak közül Káptalanfalva helyzete kapott nagyobb sajtóvisszhangot, ami azért volt fontos, mert a szerb állam ennek a településnek a végleges felszámolására törekedett. Végül köszönhetően sok magyar adománynak, többek között a DRE adományának is, ez a terv nem valósult meg. A falu lakosságának magyar részét talán kizárólag katolikus felekezetűek képezik.

Módos sokkal kisebb támogatást kapott a helybeliek, s az esperes úr beszámolója szerint is, noha itt helyenként 3méteres víz volt a házak között. Az árvíznek volt köszönhető, hogy a módosi reformátusokról az egyházi vezetés tudomást szerzett, addig ugyanis a maroknyi református sehol nem volt nyilvántartva.

Marton Károly magyaritabei református esperes nem tudott személyesen elkísérni a területre, és az árvíz óta a területen szolgáló nagybecskereki református lelkész sem tudott a helyszínre jönni, mert éppen egy magyarországi konferencián vett részt, de a Nagybecskereki Egyházközség két presbitere is elkísért az útra. Mivel az árvíz nyomait minden erejüket megfeszítve a helybeliek, így a magyar lakosság is nagyjából eltüntette az elmúlt két és fél év alatt, arra az elhatározásra jutottunk, hogy a helyi szóránymagyarság s a szórányreformátusság támogatásaként egy olyan beruházásba kezdünk, aminek végén egy, a magyarok, s azon belül is a reformátusok céljainak megfelelő közösségi házat igyekszünk kialakítani. Ennek a munkának a megkezdése már áthúzódik 2008-ra.

A Zilahi Református Árvaház támogatása

Zilahon, az árvaházban először 2005. nyarán jártunk az Ágoston Sándor Alapítvány szervezésében. Látogatásunk célja az volt, hogy megismerjük a körülményeket, az ott élőket, valamint hogy számítógépet, ruhát és anyagi támogatást juttassunk el hozzájuk.

Igen pozitív élményben volt részünk, többen úgy éreztük, inkább minket ajándékoztak meg hitükkel, lelkesedésükkel, kitartásukkal, mint mi őket az említett tárgyi dolgokkal. Az árvaházat egy református házaspár tartja fenn. A nevelőapa karosszerialakatosként, autófényezőként igyekszik előteremteni az anyagi hátteret, felesége pedig a háztartást vezeti, és ő van többet a gyerekekkel is.

19 gyermeket vettek szárnyaik alá, fogadtak be házukba, amit a gyerekek számára alakítottak át, illetve bővítettek ki. A gyerekek közül a legtöbben valamilyen fogyatékkal élnek. Sokan közülük utcagyerekek voltak, de vannak olyanok is, akikről lemondtak a szüleik.

Erdődi Béláék otthonában sokkal inkább az volt az érzésünk, hogy egy nagy családot láttunk, mint egy nevelőotthont. A szülők odafigyelése, szeretete visszatükröződött a gyerekek arcán, szavaikon.

Néhányan úgy éreztük, nem mehetünk el e mellett a misszió mellett tétlenül. Ha mással nem, egy-egy jó szóval, bátorítással, anyagi segítségnyújtással melléjük kell, hogy álljunk, mert olyan szolgálatot végeznek Erdélyben, ami Magyarországon is komoly próbát jelentene egy házaspár számára.

Azóta folyamatosan, rendszeresen segítjük őket két budapesti református gyülekezettel közösen. Van, hogy mi utazunk hozzájuk (ekkor az Ágoston Sándor Alapítvány téríti az útiköltséget), és tavaly őszi sokszor ők is eljöttek Budapestre, hogy egy beteg kislányuk budapesti kezelését folytassák. Hála Istennek, a tavaly őszi sorra került nagyműtét sikeres volt, így azóta ritkábban kell Magyarországra jönniük.

A személyes kapcsolatápolást fontosnak tartjuk. Idén is többször találkoztunk velük személyesen, utolsó utunk karácsony előtt egy héttel volt, így lehetőségünkhöz mértén vittünk magunkkal mindenkinek karácsonyi ajándékot is. Ez a kis segítség biztosan jó helyre kerül, hiszen az elkallódás helyett, tanulásra, munkára, hitre és hazaszeretetre nevelik az Erdődi családban felnövő gyermekeket. Az utazás költségeit az MRE Zsinatának működési pályázatán nyert összeg egy részéből finanszíroztuk.

Ágoston Sándor Alapítvány

Budapest, 1092 Ráday utca 28.

agostonalapitvany.bmrg.hu

Tar Zoltán

IV. éves teológus hallgató

Ágoston Sándor Alapítvány kuratóriumi tag

Ágoston Sándor Alapítvány

Budapest, 1092 Ráday utca 28.

agostonalapitvany.bmrg.hu

A Kárpátaljai Sámuel Alapítvány (Beregszász) támogatása

2007 novemberében kereste meg az Alapítványt Mudi Róbert és felesége, a Berzétei Egyházközség (Felvidék) lelkész-házaspára, hogy a Berzétei Egyházközség Isten előtti hálával szeretne most, mint adományozó az Alapítvány munkájába bekapcsolódni. Konkrét felajánlást tettek egy határon túli magyar árvaház gyermekeinek karácsonyi ajándékainak elkészítésére és eljuttatására.

Hosszas egyeztetések után esett a választás a beregszászi Sámuel Alapítványra, ami rendhagyó módon úgy működik, hogy különböző családok nevelnek fel a saját gyermekeik mellett több árva, vagy nagyon hányattatott sorsú gyermeket is. Összesen 37 gyermek nevét és címét kaptuk meg, akiknek névre szóló ajándékot készítettek a berzétei reformátusok. Végül Mudi Róbert lelkész úr vezetésével az egyenként cipős doboznyi ajándékokat, valamint az összekészített sok-sok ruhaneműt kisbuszokkal jutatták el a berzéteiek a beregszásziaknak egy héttel Karácsony előtt.

Ennek az adománynak kimondhatatlanul örültünk, mert azt mutatja, hogy a szeretet bizony megsokasodhat. Azok, akik maguk is sokszor segítséget szenvednek, most Istenre figyelve másokat tudtak nagyon megörvendeztetni. Köszönet illeti ezért a berzétei lelkész-házaspárt és a gyülekezetet. Hálát adunk pedig Istennek, hogy adakozásra, a szegények szükségének meglátására indította felvidéki testvéreinket!